

el davantal de pere calders *Pau i treva, per favor*

En més d'una ocasió, ha estat feta referència a l'aprenentatge democràtic que estem vivint. És una etapa amb sobresalts continus, que alterna alegries i depressions, tan aviat se'ns donen motius per a sentir-nos optimistes com se'ns enfonsa en una negra aprensió de cara al futur.

És curiós que aquesta circumstància es vegi més reflectida en la premsa frívola que no pas en els òrgans d'opinió més seriosos. Vull dir que qüestions molt importants troben més ressonància popular (i fins i tot en determinats cercles elitistes) en les revistes il·lustrades que en la crònica, el comentari o la notícia passats pel sedàs de l'especialització.

Això ens ha portat a una mena d'*espectacle fiscal* que no cessa, amb pèrdues de qualitat i de categoria molt notables. És indiscutible que els ciutadans, en general, ens hem de mentalitzar acceptant que tothom ha de contribuir a les despeses de l'Estat, en la mesura de les possibilitats de cadascú. Però també és innegable que els responsables oficials de recaptar i administrar han de fer un esforç de superació per revestir-se de la necessària credibilitat. No m'he pogut treure de la memòria la imatge i les paraules del senyor Miguel Boyer quan en un espai

de televisió (i en comentar les demandes de sectors obrers) digué apocalípticament que "si lo consiguen, sabrán lo que cuesa un peine".

És una frase en castellà que sempre m'ha semblat misteriosa, i que deu ésser —dic jo— equivalent a les catalanes "se'n faran set pedres" o "s'hi picaran els dits".

L'expressió i el to del senyor Boyer eren de gran severitat, com si continguessin una velada amenaça. I seria tristíssim que els encarregats de l'administració pública caiguessin en la trampa de voler *venjar-se* de les contrarietats sofertes, aplicant mesures de càstig als insolents que s'han atrevit a protestar. De retop, se la carregarien la gran massa de ciutadans més callats i més soferts.

El cert és que algunes de les disposicions anunciades tenen l'aparença de represàlies. Dubto que hi hagi algú que faci figurar el preu d'una pinta entre les preocupacions econòmiques que l'afligeixen. Però és evident que ens hi han fet pensar i que acabarem donant-hi un sentit ominós.

Seria lamentable que s'emprengués una cursa de cops i contracops, perquè no es pot oblidar l'enorme capacitat de resposta de les organitzacions obreres. En un país on els intents democràtics tenen una història de durades curtes i de finals desventurats, una baralla d'aquesta mena posaria en perill el que

s'ha aconseguit fins ara amb penes i treballs.

Confesso que dec tenir una visió elemental, molt primària, del problema. Però no em puc estar de creure que les normes tributàries es podrien simplificar i, sobretot, fer-les més transparents a tots els nivells. Sovint es té la impressió que les coses es compliquen amb la idea deliberada de plantar paranys, amb un sistema de declaracions tan enrevessat que obliga a recórrer a assessoraments que signifiquen una càrrega més.

Això, és clar, representa un problema per a les classes més febles, enlluernades i distretes per les veròniques, els acudits i el volar de farbalans d'alguns famosos, qui sap si triats a l'atzar o després de meditar-ho bé. Els poderosos habituals tenen mil maneres d'esquivar les escames.

Pere Calders